

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN
HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:3

Onder redactie van Prof. Dr K. Schilder.

Medewerkers: Ds F. A. den Boeft, Helpman; Ds E. T. v. d. Born, Amersfoort; Drs R. H. Bremmer, Zwolle; Ds J. van Bruggen, Assen; Drs D. J. Buwalda, Kampen; Prof. P. Deddens, Kampen; Ds L. Doekes, Hilversum; Ds D. van Dijk, Groningen; Ds J. Francke, Rotterdam; P. Groen, Rotterdam; Prof. B. Holwerda, Kampen; K. v. Huizen, Groningen; A. Janse, Dreda; Dr P. Jasperse, Leiden; Ds B. Jongeling, Apeldoorn; Ds H. Knoop, Rotterdam; Ds J. Meester, Haarlemmermeer; Mr. J. Meulink, Enschede; Drs H. M. Mulder, Kampen; Dr G. K. Schoep, Den Haag; A. Schilder, Den Haag; Ds H. J. Schilder, Utrecht; Ds J. Smelik, Groningen; Dr H. Smilde, Groningen; Ds J. P. v. d. Stoel, Grootegast; D. Stroo, Bussum; Prof. Dr C. van Til, Philadelphia, Pa, U.S.A.; Prof. C. Veenhof, Kampen; Ds G. Visé, Kampen; Ds C. Vonk, Schiedam; Ds F. de Vries, 's-Gravenhage; Ds D. K. Wielenga, Rotterdam; A. Zijlstra, Groningen.

Alle stukken bestemd voor de Redactie: Prof. Dr K. SCHILDER, Vloedijk 14, Kampen; voor medewerkers: rechtstreeks aan hen of aan de administratie.

Adm.-adres: Oosterbaan & Le Cointre N.V., Goes. Tel. 2424 — Postrek. Nummer 406040 ten name van „DE REFORMATIE“, GOES.

Abonn.: f 4.— per halfj., buitenl. f 10.— per jaar; losse nummers 20 cent, alles bij vooruitbetaling. Advertentiën: 20 cent per m.m.

INHOUD: Hoofdartikel: Is Europeesche Federatievorming raadzaam? 7. — Uit de Schrift: Wel geboren uit Israël — maar niet geloovend als Israël (Rom. 9:2-6), 1. — Kerkelijk leven: De betere vraag (Inzake „Amerika“). Maria, de moeder van onzen Heere Jezus Christus, 6. Het gevaar van „de machtsorganisatie“. Proceeskosten studen-

tencorps. — Gedicht. — Gezinsleven. — Zending en Evang.: De kwestie van het Evangelistenambt, 12. — Pol. en Soc. leven: Bestrijding gehandhaafd, 2. — Aan een jongeren tijdgenoot: U.N.E.S.C.O. en de Bijbelische historie-kennis. — Groninger Brieven. — Kerkenieuws.

ook zooveel mogelijk aan den Amerikaanschen gedachten-
tengang wil aansluiten.

Reeds president Wilson, en met hem vele Amerikanen, hebben de hoop gekoesterd, dat de Europeesche naties zich tot een democratisch lichaam „De Verenigde Staten van Europa“ zouden vereenigen, waarbij de wijze, waarop „De Verenigde Staten van N. Amerika“ in 1776 en volgende jaren tot stand kwam, het voorbeeld zal zijn. Het schijnt dat thans ook sommige Europeanen zich dit voorstellen.

We gelooven echter, dat hier een zeer belangrijk misverstand in het spel is. Zoolks niemand minder dan Walter Lippmann reeds opmerkte²⁷⁾, bestaat er tusschen de vroegere vereeniging van de Noordamerikaansche staten en een eventuele vereeniging der Europeesche staten in belangrijke opzichten een verschil. De vereeniging van de staten van N. Amerika was destijds veel eenvoudiger en bracht ook veel minder consequenties met zich mee dan een vereeniging van de staten van Europa, die men thans voorstaat.

In de eerste plaats zijn de 13 Britsche koloniën nooit soevereine staten geweest, zoolks de Europeesche. Vóór 1776 waren ze alle onderworpen aan den gemeenschappelijke Britsche Kroon. In 1776 verwierp niet iedere staat op eigen gelegenheid deze Kroon, maar de verwerping geschiedde door het congres van afgevaardigden van deze staten in Philadelphia. Dit congres nam reeds onmiddellijk de plaats in van een — hoewel nog zwakke — federale regering. Washington werd door het congres tot legeraanvoerder benoemd. Buitenlandse gezanten vertegenwoordigden niet één staat, maar het congres, d.w.z. de confederatie der 13 „staten“. Reeds in 1777, nog zeven jaren voor den vrede met Engeland, legde het congres aan de „staten“ de „Articles of Confederation“ voor, die in 1781 waren aangenomen. Dus nog voordat de staten ooit volkenrechtelijk als soevereine staten konden worden erkend, waren ze reeds opgenomen in een confederatie met een gemeenschappelijke buitenlandse vertegenwoordiging en een gemeenschappelijke legerleiding. Het was ook dit congres, dat in Frankrijk een staatsleening had ontvangen, en de verplichtingen hiervan moest nakomen. Onder die omstandigheden was het waarlijk niet zoo'n groot wonder, dat in 1787, drie jaar na de ratificatie van het vredesverdrag met Engeland, besloten werd de Articles of Confederation in meer centraliseerende zin te wijzigden, zoodat in 1789 de Constitutie der Verenigde Staten van Amerika werd aanvaard. Een vergelijking van deze ontwikkeling met de vorming van een mogelijk lichaam, dat „De Verenigde Staten van Europa“ zal heeten, werkt daarom weinig verhelderend. Voor Europeesche ooren is de naam „Verenigde Staten van N. Amerika“ dan ook enigszins verwarrend; beter kan men spreken van de „Verenigde Departementen van N. Amerika“. Want een vereeniging van soevereine „staten“ in den Europeeschen zin van het woord heeft daar nimmer plaats gevonden.

In de tweede plaats mag men ook niet vergeten, dat de verschillen tusschen de „staten“ in Amerika veel kleiner waren dan hier. De grootte van de verschillende koloniën verschilde minder dan hier in Europa. In Europa zijn het landen van 40 en 50 miljoen inwoners, die men tezamen met eenige kleinere landen wil federeeren, terwijl zelfs heden de grootste „staat“ in de V.S. de staat New York is, met slechts 13½ miljoen inwoners, en waarvan er dan nog bijna 8 miljoen in de stad New York wonen. Belangrijker nog is de overeenkomst in taal, die er tusschen de

Is Europeesche Federatievorming raadzaam? (VII)

HOOFDARTIKEL

De gevolgen van het formeele prijsgeven van de onafhankelijkheid van Nederland

§ 3. EUROPEESCHE EENHEID EN EUROPEESCH HERSTEL.

In het voorgaande hebben we laten zien, dat het doel en de achtergrond van de Amerikaansche politiek verschilt van het doel van de Europeesche politiek. Wel zeggen Amerika en Europa beiden de vrijheid voor te staan, maar dit is nog geen grondslag voor een samengaan in een staatkundige Atlantische federatie. Amerika wil de vrijheid der Europeesche volken niet uit pure geestelijke philanthropie. Het plan Marshall is evenmin alleen maar philanthropie. Amerika wil de Europeesche volken niet communistisch of nationaal socialistisch zien, om zelf beveiligd te zijn en om in Europa er zelf geestelijk en economisch te kunnen penetreeren. In een vrij Europa liggen er kansen voor Amerika; in een communistisch Europa niet. Zeker niet in de laatste plaats daarom wil Amerika een vrij Europa.

En Europa? Het wil vrij zijn, vooral omdat het zelf wil zeggen hoe het zal zijn.

Tusschen 't Amerikaansche en het Europeesche doel bestaat daarom zoo'n groot verschil, dat een staatkundige federatie tusschen Amerika en Europa er onmogelijk door wordt. Zou men deze in onnadankende tocht tot stand brengen, dan moet dit eindigen met de hegemonie van Amerika over Europa. De vrijheid is dan weggenomen in Europa. Van den Russischen regen komt men in den Amerikaanschen drup.

Als de barrière van de volkenrechtelijke Europeesche soevereiniteit door het aangaan van een Atlantische federatie is geslecht, heeft verzet tegen de Amerikaansche hegemonie weinig kans. Amerika is niet alleen in economisch en militair opzicht de machtigste, maar ook in ideologisch opzicht. De Amerikaansche politiek heeft een vasten koers en wortelt diep in het Amerikaansche volk. De Europeesche politiek heeft thans echter nauwelijks een koers.

Iets anders is natuurlijk een tijdelijke alliantie tusschen de Europeesche landen en Amerika, waarbij als onmiddellijk doel de beveiliging van Europa tegen het communisme wordt aangegeven. Door zulk een alliantie wordt de zelfstandigheid van Europa veel minder aangetast dan door een federatie. Waarom? Omdat Amerika weet, dat een Europa, dat zijn soevereiniteit nog bezit, in uiterste noodgevallen altijd kan dreigen b.v. met 'n paar Oosteuropesche satellietstaten een andere tijdelijke alliantie te sluiten met als onmiddellijk doel de beveiliging van Europa tegen het Amerikanisme.

Het pleit voor het Europeesch besef van ons volk, dat er inderdaad nog zeer vele Nederlanders worden

gevonden, die in het kader van een Westersche samenwerking de gedachte aan een Atlantische federatie toch afwijzen. Ook dr Bruins Slot merkt op, dat een onmiddellijk samengaan van Amerika met de Europeesche landen zou beteekenen, dat de Europeesche staten duurzaam aan de Amerikaansche hegemonie zouden zijn onderworpen, en dat aan den Europeeschen invloed weinig kans zou zijn geboden²⁵⁾. Wij stemmen hiermee in. Een tijdelijke alliantie en geen federatie zal ons aan Amerika moeten binden, en daarbij moeten wij onze eigen zelfstandigheid niet uit het oog verliezen. Daarom is b.v. het spreken over de Atlantische „Unie“ als men hiermede het Atlantisch „Pact“ bedoeld, verwarrend.

HET FEDERALISME.

We komen nu echter vanzelf op iets anders. Velen zeggen, dat de blijvende zelfstandigheid van Europa, die wij hier bepleiten, alleen mogelijk is, als Europa tot eenheid komt. Wil Europa zijn zelfstandigheid in de Atlantische samenwerking niet verliezen, zoo verklaart men, dan zal het niet verboden moeten zijn zoolks het nu is, maar in een sterke Europeesche federatie vereenigd moeten zijn, om zodoende inderdaad een waardige en krachtige partner — en geen pion — van Amerika te zijn.

Met deze algemeene bewering zal ieder, die de zelfstandigheid van Europa begeert, zich wel kunnen vereenigen. De vraag is nu echter: Hoe wil men die „sterke Europeesche federatie“ tot stand brengen? Prof. Gerretson schreef onlangs terecht, dat de eenwording van Europa veel moeilijker is dan b.v. in 1870 de eenwording van Duitsland. In 1866 en 1870 achtten de meeste Deutsche staten de Pruisische hegemonie een aanvaardbaar middel om tot een sterken Duitschen bondsstaat te komen. Europa bezit thans echter binnen zijn grenzen geen voor de meerderheid zijner staten aanvaardbare hegemoniale macht, die het tot bondseenheden kan leiden²⁶⁾.

Velen hoopten daarom, dat de Europeesche eenheid, die nu niet „van boven af“ is te verwezenlijken, dan toch „van onderen op“, langs democratisch-constitutioneel weg, in den vorm van een Europeesche federatie, tot stand zal komen. Het thans in de maak zijnde en door dr Drees aanbevolen ontwerp grondwetsherziening wijst in deze richting.

Nu is het onmiskenbaar, dat men bij de vorming van 'n Europeesche federatie aan den eenen kant deelname van Amerika dikwijls inderdaad ongewenscht acht, maar aan den anderen kant voor de totstandkoming van deze federatie het Amerikaansche voorbeeld toch zoo veel mogelijk wil imiteeren, en daarbij

²⁵⁾ Trouw, 14 Juni 1950.

²⁶⁾ C. Gerretson, De Telegraaf, 6 Mei 1950.

²⁷⁾ 1. c., 53.